NAMANGAN DAVLAT UNIVERSITETI
ILMIY AXBOROTNOMASI, [2026-3]
ISSN:2181-1458
ISSN:2181-0427

13.00.00-PEDAGOGIKA
journal.namdu.uz
PEDAGOGICAL

Xakimova Durdona Alisherovna
MTTDMQTMOI tadqiqotchisi
E-mail: durdona85@yahoo.com

MAKTABGACHA TA'LIMDA O'YIN ORQALI INGLIZ TILINI O'RGATISH: NAZARIYA VA TAJRIBA

Annotatsiya. *Mazkur maqolada maktabgacha katta yoshdagi (5–7 yosh) bolalarda ingliz tilidagi so'z boyligini o'yinlar vositasida rivojlantirishning lingvopsixologik va pedagogik asoslari yoritiladi. "Ilk qadam" davlat o'quv dasturi talablari, tarixiy tajriba, zamonaviy metodlar hamda ijodiy o'yinlarning didaktik imkoniyatlari tahlil qilinadi. O'yinli muhitda leksik birliklarni tabiiy kontekstda o'zlashtirish, tinglash va gapirish ko'nikmalarining uyg'un rivoji, shuningdek, tarbiyachi va chet tili o'qituvchisi hamkorligining samaradorligi asoslab beriladi.*

Kalit so'zlar: *maktabgacha ta'lim, o'yin asosidagi o'qitish, ingliz tili, so'z boyligi, lingvopsixologiya, kompetensiyaviy yondashuv, ijodiy o'yin*

Хакимова Дурдона Алишеровна
Научный сотрудник МТДМКВТМОИ

ОБУЧЕНИЕ АНГЛИЙСКОМУ ЯЗЫКУ ЧЕРЕЗ ИГРЫ В ДОШКОЛЬНОМ ОБРАЗОВАНИИ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Аннотация. *В данной статье рассматриваются лингвопсихологические и педагогические основы развития английской лексики у детей старшего дошкольного возраста (5–7 лет) посредством игр. Анализируются требования государственной учебной программы «Первый шаг», исторический опыт, современные методы и дидактические возможности творческих игр. Обосновываются усвоение лексических единиц в естественном контексте игровой среды, гармоничное развитие навыков аудирования и говорения, а также эффективность сотрудничества между педагогом и преподавателем иностранного языка.*

Ключевые слова: *дошкольное образование, игровое обучение, английский язык, лексика, лингвопсихология, компетентностный подход, творческая игра*

Khakimova Durdona Alisherovna
Researcher of the MTTDMQTMOI

TEACHING ENGLISH THROUGH GAMES IN PRESCHOOL EDUCATION: THEORY AND PRACTICE

Annotation. *This article discusses the linguopsychological and pedagogical foundations of developing English vocabulary in older preschool children (5–7 years old) through games. The requirements of the "First Step" state curriculum, historical experience, modern methods and didactic possibilities of creative games are analyzed. The mastery of lexical units in a natural context in a game environment, the harmonious development of listening and speaking skills, as well as the effectiveness of cooperation between the educator and the foreign language teacher are substantiated.*

Keywords: *preschool education, game-based teaching, English, vocabulary, linguopsychology, competency-based approach, creative game*

Kirish

3 yoshdan 7 yoshgacha bo'lgan davr bola rivojlanishida keskin o'zgarishlar bosqichi hisoblanadi. Bu yillarda mustaqil faoliyat kengayadi, nutq faoliyati faollashadi, shaxsiy xususiyatlar shakllanib boradi. Ona tili bilan bir qatorda xorijiy tilni parallel o'zlashtirayotgan bolalarda idrok etish, tahlil qilish, qiyoslash va umumlashtirish kabi aqliy amallar tezroq takomillashadi. Shu bois maktabgacha bosqich xorijiy tilni o'rganish uchun psixologik jihatdan qulay davr sifatida qaraladi. Maktabgacha ta'lim tashkilotlari uchun ishlab chiqilgan "Ilk qadam" davlat o'quv dasturida kompetensiyaviy yondashuv asosiy tamoyil sifatida belgilanadi. Dasturga ko'ra, 6–7 yoshli bola nutq, muloqot, o'qish va yozishga tayyorgarlik doirasida ikkinchi tilga qiziqish bildirishi, dastlabki bilim va ko'nikmalarni namoyon eta olishi kutiladi. 5–6

D.Xakimova…….. 1430
Akademik asqarali akparov ijodining badiiy xususiyatlari va zamonaviy o‘zbek tasviriy san’atidagi o‘rni.
A.Baxtiyor, B.Asqarov……. 1433
Namangan viloyati madaniy meros ob’ektlarining turizmda tutgan o‘rni o‘rni.
A.Baxtiyor, B.Asqarov……. 1437
Contemporary trends in the development of professional education and graduate employment mechanisms in new uzbekistan: a sociological analysis of vocational schools, colleges, and technical institutes.
S.Abdullayev, O.Karimjanov……. 1440
Oliy ta’lim muassasalarida raqamli kollaborativ muhitni rivojlantirishning nazariy va amaliy asoslari.
I.Mirsaidov…… 1445
Shaxs kamolotini ta’minlashda xalq pedagogikasining imkoniyatlari.
M.Raximberdiyeva……..…… 1450
Yunon-rum kurashchilarida jismoniy toliqishni kamaytirish va tiklanish jarayonlarini optimallashtirishning kompleks yondashuvi.
D.Ro‘zimatov……...…… 1454
Tabiiy fanlarni o‘qitishda masofaviy o‘qitish tizimining o‘rni va ahamiyati.
G.Ruziyeva……..…….. 1460
Akmeologik yondashuv asosida tinglovchilarini umumkasbiy ko‘nikmalarini mustaqil rivojlantirish imkoniyatlari.
Sh.Zuxridinov…….. 1463
Tizimli tahlil va stem yondashuvlari asosida iqtisodiy yo‘nalish talabalari analitik hamda kreativ fikrlashini shakllantirish metodologiyasi: nazariy-metodologik asoslar.
M.Abdulboriyev……...……... 1466
Tinglovchilarda rolli o‘yinlardan foydalanishning o‘quvchilar nutqini rivojlantirishdagi ahamiyati.
O.Usmanaliyeva……...…… 1470
Ko’rishda nuqsoni bo’lgan shaxslarni jismoniy tarbiya va sportga jalb etishning nazariy-metodologik asoslari.
H.Boltaboev……..…… 1473
Raqamli texnologiyalardan foydalanish jarayonining psixologik–pedagogik xususiyatlari.
Sh.Xoliqjonova……..…… 1477
Uzluksiz ta’lim tizimida tinglovchilarni sog‘lom turmush tarzi hayotiy ko‘nikmalarini rivojlantirishning didaktik imkoniyatlari.
Z.Baxavadinova……..……. 1481
Zamonaviy oliy ta’limda reflektiv kompetensiyalarni rivojlantirishning funksional mexanizmlari.
G.Abdulaxadova…….. 1484
Dinamik dasturlashda ryukzak masalasini modellashtirish ko’nikmalarini shakllashtirishning zamonaviy pedagogik texnologiyalari.
G.Abduolimova, F.Ergasheva……...……. 1489
Buxoro musiqiy maktabining rivojlanish bosqichlari va uni ta’lim jarayonida o‘qitish masalalari.
F.Nurullayev……...……. 1495
Maktabgacha yoshdagi bolalarda ekologik madaniyatni shakllantirishga doir tajriba - sinov ishlarining metodologik asoslari.
D.Voxidov……. 1500
К вопросу формирование креативных компетенцый у студентов в процессе обучение прикладному искусству.
Н.Надырханова……..……. 1505
Talabalarning mustaqil ta`limini tashkil etishning o`ziga xos xususiyatlari.
X.Jamolova……..…… 1510
Pedagog kasbiy kompetentlik yo‘nalishlarini rivojlantirish usullari.
M.Qambarov…… 1514
Малые творческие группы в структуре молодёжного поэтического клуба «заветная лира» как форма педагогической интеграции.
Н.Нарзуллаева……..…… 1518
Bo’lajak pedagoglarning badiiy-estetik kompetensiyasini shakllantirishda tasviriy san’at darslarining o’rni va ahamiyati.
L.Sharipova…….. 1523
Muhandislik ta’lim yo’nalishlari talabalarining grafik kompetentligini rivojlantirishda innovasion mexanizmlardan foydalanish.
A.Abduraxim……..…… 1526
Применение тайм-менеджмента для повышения эффективности самостоятельной работы

студентов-физиков.
С.Касымов…….. **1532**
Обеспечение занятости выпускников профессионального образования: теоретические подходы и социальная политика.
С.Абдуллаев, О.Каримжанов…….. **1537**
Ta’limda integratsiya – inklyuziv ta’limning afzalliklari.
M.Mamadjanova, Sh.Yo‘lbarsov, X.Sobirov…… **1543**
Tibbiyot muhandisligi talabalari uchun fizika amaliy mashg‘ulotlarini fanlararo integratsiya asosida tashkil etish usullari.
D.Begmatova, S.Usmonov…….. **1546**
Harbiy ta’lim muassasalarida o‘quv jarayonini tashkil etish va samaradorligini oshirishning ilmiy-pedagogik asoslari.
A.Mannabov……... **1552**
Dzyudochilarni trenirovka bosqichida jismoniy sifatlarni qo‘shma rivojlantirish metodi asosida tayyorlash.
A.Tilakov…….. **1556**
Pedagogik fanlar bo‘yicha talabalarning mustaqil ishlarini tashkil etish modeli, uning reproduktiv va ijodiy komponentlarining o‘zaro bog‘liqligini ta’minlash.
A.Rashidxon…….. **1560**
Keksa yoshdagi insonlarning jismoniy faolligini maxsus mashqlar orqali oshirish.
V.Aropova, A.Raxmatullayev…….. **1567**
Development and theoretical justification of an integrated methodological model based on CLIL and ESP in higher education.
M.Axmedova…….. **1570**
Chet tilini o‘qitishda raqamli platformalar: samaradorlik, integratsiya va pedagogik imkoniyatlar.
Sh.Ismoiljonov…….. **1576**
Sport kurashida maxsus chidamlilikni rivojlantirish yondashuvlari evolyutsiyasi: fundamental nazariyadan fatigue management konsepsiyasigacha.
B.Doskaraev, S.Yernazarov…….. **1581**
Jismoniy tarbiya va sport bo‘yicha pedagog kadrlarni tayyorlashda raqamli kompetensiyalarni ishlab chiqish va joriy etish.
G.Muratova…….. **1592**
Jismoniy tarbiya dasturlariga xalqaro standartlarni tatbiq etishning nazariy va amaliy jihatlari.
G.Muratova, M.Davranova…….. **1595**
Ta’lim jarayonida o‘qituvchi va talabalar o‘zaro aloqasining kognitiv tahlili.
Z.Saydullayev…….. **1599**
Umumta’lim muassasasi rahbarlarining boshqaruv kompetensiyalarini rivojlantirishda malaka oshirish tizimining o‘rni.
A.Xurramov…….. **1602**
Oliy ta’limda talabalar raqamli kompetentligini rivojlantirishda klasterli yondashuvning an’anaviy yondashuvlardan ustun jihatlari.
G.Taylakova…….. **1606**
Bo‘lajak muhandislarni amaliy va loyihaviy faoliyatga tayyorlashda dual ta’lim texnologiyalarining didaktik imkoniyatlari.
N.Qo‘ysinaliyev…….. **1611**
Methods for increasing students’ motivation in the process of mastering English.
A.Elmurzayev, S.Julmatova…….. **1615**
Biologiya fanini o‘qitish jarayonida ilg‘or va zamonaviy pedagogik texnologiyalardan samarali foydalanish.
D.Mo‘minov…….. **1619**
Jamiyatda yoshlarning vatanparvarlik kompetensiyasini milliy qadriyatlar vositasida rivojlantirish texnologiyasi.
D.Karimov…….. **1623**
O‘zbek tilining dialektal korpusini yaratishning fonetik va fonologik omillari.
Z.Rustamova…….. **1628**
Pedagogik materiallar asosida talabalarda milliy identitetni jadid ma’rifatparvarlari ta’limiy qarashlari asosida rivojlantirish modeli.
M.Sharofiddinov…….. **1633**
Maktabgacha yoshdagi bolalarni jismonan rivojlantirishning pedagogik asoslari.
M.Nuriddinova…….. **1637**
Texnika ta’lim tizimida ekologik madaniyatni rivojlantirishda pedagogik texnologiyalar.

G.Obidova…….. 1641
Integrating shadowing technology in teaching English.
U.Bolbekova…….. 1644
Talabalarning o‘zini anglash va o‘zini boshqarish kompetensiyalarini rivojlantirishning inklyuziv ta‘limdagi o‘rni.
A.Shamsiddinova…….. 1647
Yuqori malakali voleybolchilarda sakravchanlik va zarba berish aniqligini qo‘shma tartibda rivojlantirishning ilmiy-pedagogik asoslari.
X.Tursunov…….. 1652
Ilmiy metodlarning komparativistika orqali baholanishi: afzalliklar va kamchiliklar (IX–XII a.).
L.Usmonova…….. 1656
Pedagogik yo‘nalishi talabalarining o‘ziga xos ijtimoiy-psixologik xususiyatlari.
Z.Maxkamov…….. 1660
Raqamli transformatsiya sharoitida oliy ta’limda raqamli savodxonlikni shakllantirish muammolari.
F.Shermanova…….. 1663
Notarial faoliyat fanini o‘qitishda interfaol ta’lim metodlaridan foydalanish.
N.Raximov…….. 1667
O‘zbekistonning bag‘rikenglik siyosati talaba yoshlarning kommunikativ madaniyatini rivojlantirish omili sifatida.
J.Choriyev…….. 1673
A structural model of teaching English based on longread.
F.Turgunova…….. 1678
Значимость утренней тренировки в процессе предсоревновательной подготовки гимнастов к соревнованиям.
Х.Умаров…….. 1687
The role of mnemonic techniques in teaching English at higher education institutions.
D.Otakhanova…….. 1691
Инновационные способы стимулирования мотивации студентов к учёбе.
С.Насриддинов, А.Мавлянов, Д.Есбергенов…….. 1695
Bulling va uning paydo bo‘lish sabablari va oqibatlari.
Z.Axrorov…….. 1702

TIBBIYOT FANLARI
14.00.00 - МЕДИЦИНСКИЕ НАУКИ
MEDICAL SCIENCES

Jismoniy mashqdan keyin qonda glyukoza miqdorining o‘zgarishi.
Q.Niyozov, G.Raxmonaliyeva…….. 1707
Specific features of changes in gene polymorphisms of antioxidant system enzymes in patients with diabetic complications.
D.Mamadiyarova, M.Kxudoyberdiyev, V.Asqarova, D.Khayitov…….. 1712
Odam genetikasi va tibbiyot genetikasi. Genetik kasalliklar. Tibbiy-genetik maslahat.
Sh.Abdulatipova…….. 1716
Miasteniya gravisida sitokin tarmoqlari, makrofaglarning polyarizatsiyasi va timus disfunktsiyasi: biomarkerga asoslangan va maqsadli terapiyaga yo‘naltirish.
S.Inoyatova, K.Turdaliyev…….. 1721
Эффективность применения современных БАДов в профилактике ишемической болезни сердца.
Р.Инатуллаева, М.Турсунбабаева, У.Сотиволдиева…….. 1726
Детальное изучение анатомии почек – это основа и практическая значимость для ранней диагностики и эффективного лечения различных заболеваний мочевыделительной системы.
М.Каримов…….. 1730
O‘g‘il va qiz bola talabalar organizmidagi jismoniy holat darajasini taqqoslash.
D.Tojibaeva…….. 1734
Nevroz kasalligi: sabablari, belgilari va davolash usullari.
N.Buvrayev, D.Sulaymanova, J.Asredinova, N.Isoqova, Z.Maxmadiyeva…….. 1738